

[Amsterdam, 11-02-2020]

Aan: de Minister voor Rechtsbescherming, Sander Dekker

Van: Lis Dekkers

Betreft: Internetconsultatie Transgenderwet

Geachte Minister voor Rechtsbescherming, beste meneer Dekker,

Het is goed nieuws dat kinderen onder de 16 jaar ook de mogelijkheid krijgen om hun vermelding van geslacht te wijzigen. Helaas stelt u voor dat zij dit via de rechter regelen. Via deze brief vraag ik uw aandacht voor dit punt, en roep ik u op om het voor kinderen onder de 16 jaar mogelijk te maken om hun geslachtsvermelding te wijzigen zonder tussenkomst van de rechter.

Het administratief wijzigen van het geslacht op de geboorteakte is niet ingrijpend, en het staat helemaal los van een mogelijk medisch transitietraject. De wijziging is voor kinderen een bevestiging van de situatie waarin ze al leven. Het is belangrijk dat dat de officiële registratie overeenkomt met het geslacht waarin ze leven. Naast dat een juiste officiële registratie in het dagelijks leven belangrijk is voor kinderen, blijkt uit onderzoek dat een bevestiging van het geslacht ook het mentale welzijn van kinderen verbetert. Ander onderzoek laat zien dat kinderen hun eigen geslacht op jonge leeftijd al uitstekend kennen.

Bevestigd worden in je identiteit is daarom in het belang van elk kind. Net als bijvoorbeeld het krijgen van goed onderwijs of goede zorg dat ook is. Voor zulke zaken bestaat geen drempel. Dat is maar goed ook. Zo hoort er dus net zo min een drempel te zijn voor bevestiging van de genderidentiteit. Dit betekent dat het overbodig is om een rechter elk kind individueel te laten beoordelen of bevestiging van geslacht wel in hun belang is.

Kinderen die hun vermelding van geslacht willen wijzigen naar het geslacht waarin zij leven, horen gelijk behandeld te worden als kinderen bij wie het geslacht bij de geboorte passend geregistreerd is. Dat gaat niet als transgender en intersekse kinderen niet door de overheid eenvoudig beschermd worden tegen discriminatie. Bevestiging van geslacht door een juiste geslachtsvermelding biedt die bescherming. Ik wil u daarom vragen om in het huidige wetsvoorstel de gang naar de rechter voor kinderen onder de 16 jaar te schrappen, en het voor deze kinderen mogelijk te maken om de geslachtsvermelding eenvoudig administratief te wijzigen.

Alle kinderen hebben recht op gelijke behandeling en bescherming van hun identiteit. De mogelijkheid om de geslachtsvermelding te laten wijzigen voor kinderen onder de 16 jaar moet er zeker komen en het is hiervoor dus niet nodig dat men naar een rechter hoeft te stappen om dit te regelen.

Non-Binair

Daarnaast is er ook een tweede punt dat ik wil aankaarten; het ontbreken van een optie voor non-binaire personen in dit wetsvoorstel.

Geslacht betekent niet dat er enkel mannen óf vrouwen zijn, het is niet binair. Deze erkenning ontbreekt helaas in de huidige wet voor wijziging van de geslachtsvermelding en ontbreekt in

dit wetsvoorstel voor de verbetering van deze wet. Daardoor hebben mensen zoals ik dus niet de gelijke toegang tot een juiste vermelding van geslacht als mensen die vrouw of man zijn.

In deze brief leg ik u ook uit waarom die erkenning geen grote stap hoeft te zijn en waarom deze nodig is. De overheid erkent op verschillende manieren al een grotere genderdiversiteit dan man én vrouw, om te beginnen doet u dat wettelijk. Enerzijds op de geboorteakte van mensen bij wie het geslacht niet vastgesteld kan worden na de geboorte óf wanneer zij bij de rechter een beroep een foute geslachtsvermelding aantonen op de geboorteakte. Dat deden Leonne Zeegers en Nanoah Struik met succes, velen volgen nu hun voorbeeld. Deze situaties vertalen zich in de Basisregistratie Personen en op identiteitsdocumenten naar vermelding met een X.

Anderzijds is er wettelijke erkenning door geslacht als breed begrip te erkennen in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb). Daarin staan genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken genoemd onder de beschermde grond geslacht. Die erkenning gebeurt ook financieel door het subsidiëren van organisaties als Transgender Netwerk Nederland, NNID en COC Nederland die zich onder andere inzetten voor gender- en seksediversiteit en non-binaire mensen. Ten slotte is er praktisch de erkenning door het terugdringen van onnodige seksregistratie (waar mogelijk). Dat is een afspraak uit het regeerakkoord waar u en uw collega ministers nu stappen in zetten.

Waar de Awgb stelt dat ik niet gediscrimineerd mag worden, draagt u als wetgever er helaas aan bij dat ik wel gediscrimineerd word. [Geef hier voorbeelden van de manieren waarop jij door het niet hebben van een X in je documenten gediscrimineerd wordt.]

De enige wettelijke mogelijkheid om die X te krijgen is nu via de rechter, door een beroep te doen op Artikel 24 uit het Burgerlijk Wetboek Boek 1. Steeds meer non-binaire mensen proberen deze procedure nu dus te doorlopen, maar dat is niet hoe het zou moeten zijn. Het is namelijk niet in overeenstemming met de uitgangspunten die u hanteert voor mensen die de geslachtsvermelding van M naar V wijzigen of andersom: Eenvoudig en laagdrempelig met erkenning van het recht op zelfbeschikking.

Ik roep u daarom op hier iets aan te doen. De X staat nu voor ‘geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’. Ik pleit ervoor dat het wettelijk mogelijk wordt om de vermelding van geslacht door te strepen. Wat dan op identiteitsbewijzen resulteert in een X als geslachtsvermelding. Dit is het enige internationaal erkende alternatief op een M of V in paspoorten. Zo’n mogelijkheid geeft iedereen zelfbeschikking over het wel of niet vermeld hebben van het geslacht. De X is belangrijk voor mij als non-binair persoon, maar ook voor mensen die vinden dat de overheid niets te zeggen heeft over hun geslacht of de vermelding daarvan.

Ik ben blij dat voor mannen en vrouwen, en meisjes en jongens het wijzigen van de vermelding van geslacht beter geregeld wordt. Nu is het tijd dat ook voor ons te regelen. U kunt niet zeggen dat u voor de emancipatie van transgender en intersekse personen opkomt als u tegelijkertijd voor non-binaire trans en intersekse personen geen zelfbeschikking en erkenning regelt. Regel daarom snel een wet die het doorstrepen van de vermelding van geslacht mogelijk maakt. Dat kan wat mij betreft in een aparte wet of als aanvulling in dit wetsvoorstel voor de verbetering van Wijziging van de vermelding van geslacht. Dat is dé stap in de erkenning dat geslacht niet binair is die nu nodig is, voor mij en veel andere trans en intersekse personen.

Hoogachtend,

Lis Dekkers